

SPOT 2018
Pisne naloge

Kategorija (obkrožite) E, G2

Ekipa _____

Pred pravilnim odgovorom obkrožite črko (če je več možnih odgovorov je posebej označeno) ali pa sledite navodilom naloge. Pravilen odgovor se točkuje s 5 točkami, nepravilen z -5, nerešena naloga pa z 0.

1. Koliko meri najvišji vrh Primorske? (Ker verjetno marsikdo vrh pozna, ne ve pa na pamet nadmorske višine, lahko zapišete v 100m intervalu, npr. »med 900 in 1000 m«).

2678 (2600-2700) _____

(-5 0 5)

2. V našem gorskem svetu planinci lahko srečamo kar nekaj značilnih živali. V preteklosti, ko je bila narava še bolj neokrnjena, v gorah pa precej manj ljudi, je bil gorski živelj morda še bolj pester. Zagotovo pa ene od spodaj naštetih živali na območju gorskega sveta današnje Slovenije ni mogel srečati Valentin Stanič. Katere?

- a. alpskega svizca
- b. planinskega orla
- c. **kozoroga**
- d. gamsa

(-5 0 5)

3. Kako se praviloma zaustavljamo s cepinom?

- a. Z obema rokama ga držimo za ratišče ter okel z vso silo potisnemo v sneg.
- b. Z obema rokama ga držimo za ratišče ter lopatico z vso silo potisnemo v sneg.
- c. Z eno roko ga držimo za okel, z drugo za ratišče ter lopatico z vso silo potisnemo v sneg.
- d. **Z eno roko ga držimo za lopatico, z drugo za ratišče ter okel z vso silo potisnemo v sneg.**

(-5 0 5)

4. Kako kar najhitreje (začasno) zaustavimo arterijsko krvavitev na roki?

- a. **Močno pritisnemo na žilo nad mestom krvavitve.**
- b. Z Eschmarchovo prevezo
- c. S kompresijsko obvezo
- d. Pokrijemo s sterilno gazo in obvežemo z običajnim povojem

(-5 0 5)

5. Dopolnite:

- a. Gomiščkovo zavetišče na Krnu _____ (-5 0 5)
- b. Koča na Kokoši (-5 0 5)
- c. Dom dr. Klementa Juga v Lepeni _____ (-5 0 5)

6. Ko govorimo o zemljepisni dolžni, lege točk določamo takole:

- a. med 0 in 90° severno in južno od ekvatorja
- b. **med 0 in 180° vzhodno in zahodno od Greenwicha**

- c. v kotnih stopinjah, kjer polni krog predstavlja 360°
- d. v navtičnih miljah glede na oddaljenost od našega položaja

(-5 0 5)

7. Če imamo več poškodovancev ali poškodovanca z več različnimi poškodbami, določimo vrstni red obravnave poškodb (trijaža). S številkami od 1 do 4 označite vrstni red za spodnje 4 primere:

- 2__ zlom stegenice
- 3__ zlom zapestja
- 1__ arterijska krvavitev s podlakti
- 4__ odrgnina kolena

(-5 0 5)

8. S številkami od 1 do 4 razvrstite vrhove od najvišjega do najnižjega

- 4__ Bandera
- 1__ Snežnik
- 2__ Mali Golak
- 3__ Veliki Golak

(-5 0 5)

9. V dodatnem gradivu ste si lahko prebrali o katastrofalnem požaru na območju Šumke, severno od Komna. Požar je uničil obsežno površino, predvsem borovega gozda, grmovja in gmjine, ki je merila

- a. dobrih 100 ha
- b. skoraj 500 ha
- c. **950 ha**
- d. 1153 ha

(-5 0 5)

10. Kaj sestavlja plazovni oz lavinski trojček?

- a. **lavinska sonda, lavinska žolna, lopata**
- b. dereze, cepin, krplje
- c. ABS nahrbtnik, sončna očala, zaščita pred soncem
- d. Kapa, rokavice, zelene pohodne palice

(-5 0 5)

11. Vsako leto praznujemo drugo obletnico prvega vzpona na Triglav. Katero obletnico prvega vzpona bomo praznovali čez 10 let?

- a. 240
- b. 200
- c. 223
- d. **250**

(-5 0 5)

12. Morda bi znali naštetih tudi 4 srčne može, ki so se pred (ne, ne povemo koliko leti, ker to morate vedeti) prvi povzpeli na Triglav. Ok, vas zadevo malo olajšamo. Potrebno je samo obkrožiti pravi odgovor.

- a. **Luka Korošec, Matevž Kos, Štefan Rožič, Lovrenc Willomitzer**
- b. Urban Golob, Matevž Kos, Štefan Rožič, Lovrenc Willomitzer
- c. Luka Korošec, Pavel Makovec, Štefan Rožič, Lovrenc Willomitzer
- d. Luka Korošec, Matevž Kos, Andrej Špacapan, Lovrenc Willomitzer

(-5 0 5)

13. Pri izviri Hublja stoji gostilna, ki je bila nekoč najnižje ležeča planinska koča v Sloveniji. Tu je izhodišče za vzpon na Otliško okno, mimo katerega gre Slovenska planinska pot. Po kateri oznaki vemo, da smo pravilno na Slovenski planinski poti?

- a. Po Knafelčevi markaciji s pripisom SPP
- b. Na kamnih ob poti je puščica obkrožena z modro barvo
- c. Rdeč krog z belo piko in ob tem pripis 1.
- d. **bela pika obkrožena z rdečo in zeleno barvo.**

(-5 0 5)

14. Po čem sta najbolj znana Carl Friedrich Gauss in Johann Heinrich Luis Krüger?

- a. Napisala sta prvi orientacijski priročnik, ki sta ga izdala pod okrajšavo priimkov Gauss-Krüger
- b. **Po njiju je imenovan Gauss-Krügerjev koordinatni sistem**
- c. Prva sta izpostavila težave pri določanju pozicije z GPS sistemom v jamah
- d. Nista kaj preveč poznana

(-5 0 5)

15. Vsi vemo kaj je to kalček...tisto iz česar požene nekaj malega, kar potem zraste v nekaj velikega. Ne vedo pa vsi, kaj je to kal. Kaj je?

- a. kalček v fazi kaljenja med 5 in 12 dnevom
- b. okrajšava za kalkulator, ki se je uporabljala v sredini devetdesetih
- c. **napajalnik za živino na krasu**
- d. kopica prsti, ki so jo včasih uporabljali za pospeševanje kaljenja spomladanskih posevkov na območju med Komnom in Štanjelom.

(-5 0 5)

16. Kras je požarno zelo ogrožen. Kar 80% ga spada v najvišjo stopnjo ogroženosti. In to kljub relativno veliki povprečni količini padavin. Koliko padavin v povprečju letno pade na Krasu?

- a. 1000 do 2000 litrov padavin na kvadratni meter
- b. 800 do 1100 mm padavin
- c. 1300 do 1500 cm padavin
- d. **1,3 do 1,5 m padavin**

(-5 0 5)

17. Tujerodna in invazivna vrsta, ki ji po domače pravimo akacija je izredno trpežna in se je zlepa ne moremo znebiti, čeprav bi si to kje želeli. Kljub temu jo v našem okolju toleriramo zaradi izgleda (je lepa na pogled), pa tudi zaradi ekonomske koristi...v obdobju cvetenja je zelo medonosna, njen les je pa tudi zelo trd in žilav in se zlasti uporablja v vinogradništvu. Kakšno je njeno pravo ime?

___ **robinija** _____

(-5 0 5)

18. Kras je poseben svet. Lep ampak krut v marsikaterem pogledu. Spoznali boste tudi, da je orientacija na njem drugačna kot v rečnem reliefu...morda tudi zahtevnejša, saj so geomorfološke oblike, ki jih boste srečevali drugačne. Nekatere od njih so tudi nevarne, v kolikor nismo dovolj previdni. Katere od naštetih so naravne oblike ali pojavi, ki so tipične za kras?

- a. spodmol, balvan, dolina
- b. **škraplje, jama, vrtača**
- c. plaz, usad, stena
- d. prvi tir, drugi tir, avtocesta

(-5 0 5)

19.

Smrt je legla na moje srce,
ogenj pod skalo pa ni zamrl;
ubijaj, kriči, zatiraj me,
jaz se bom uprl

Zlati oltar med sivim kamenjem,
vem, kdo ga je razdril;
jaz pa ga obnovim z vstajenjem,
jaz se bom uprl.

Smrt je legla na moje srce.
Mislila je, da se bom strl.
Ali duh, ki je v meni do zadnjega dne,
bo klical: jaz se bom uprl

To je RAZOČARANJE, pesem, ki jo je spisal Srečko kosovel, znani pesnik Krasa. Vsi smo brali o njem, vsi smo brali njegove pesmi. Vemo tudi, da je umrl mlad. Pa vemo, koliko je bil star, ko je umrl? Napišite starost, pri kateri je svet zapustil ta mladi pesnik.

22

(-5 0 5)

20. V srednjih zemljepisnih širinah se ponavadi orientiramo s klasičnimi orientacijskimi pripomočki, kot je na primer kompas ali GPS. Ta način gotovo deluje tudi do severnega tečajnika. Ker pa ste tu zbrani sami prekaljeni orientacisti nas zanima: kako določite smer – jug, če nimate na razpolago nobenih orientacijskih pripomočkov, edini podatek ki ga imate pa je ta, da se nahajate na zemljepisni širini 90° severno.

Z vsakim korakom gremo na jug

(-5 0 5)

21. Letalo ob sončnem zahodu vzleti iz mednarodnega letališča Murtala Mohamed v Lagosu proti Aeropuert Internacional El Dorado v Bogoti. Ker se letalo giba proti zahodu, bosta pilota lahko dlje opazovala sončni zahod, kot ljudje pri tleh. S kakšno hitrostjo (približno ocenite na 100km/h natančno) pa bi letalo moralo leteti, da bi pilota lahko cel čas opazovala sončni zahod? Pomemben podatek je še, da obe letališči ležita zelo blizu ekvatorja. Za lažje računanje upoštevamo, da se sončni zahod zgodi v trenutku, ko letalo doseže potovalno višino letenja (upoštevanje spreminjanja višine pri vzletu in pristanku bi stvari močno zakompliciralo.).

1667

(-5 0 5)